

Kretsloppsplan 2027–2039

Bilaga 3 Nedlagda deponier

Innehåll

Innehåll	2
Inledning	4
1. Karlskoga	5
1.1 Klass 1 MIFO-modellen	5
1.1.1 Långsjön	5
1.2 Klass 2 MIFO-modellen	5
1.2.1 Höglundagruvan	5
1.2.2 Kilstatippen för hushållsavfall	5
1.2.3 Kilstaverken	6
1.2.4 Mörtvik	7
1.2.5 Villingsbergs skjutfält	7
1.3 Klass 3 MIFO-modellen	8
1.3.1 Boforsverken, deponi	8
1.3.2 Karlsdal	9
1.3.3 Lomtjärn	9
1.3.4 Mon	9
1.3.5 Risgripen	10
1.3.6 Smedstorp, Villingsberg	10
1.3.7 Timsåsen	10
1.3.8 Öfalla	11
1.4 Klass 4 MIFO-modellen	11
1.4.1 Drottningstvägen – Hallänningsgatan	11
1.4.2 Folkets Parks parkering	12
1.4.3 Hemsjön	12
1.4.4 Norråsvägen	12
1.5 Preliminär riskklass 3, Länsstyrelsens riskklassning 1997	12
1.5.1 Noravägen – Södra Bråten	12
1.6 Deponier som saknar klassning	13
1.6.1 Cambrex deponi	13
2. Kristinehamn	14
2.1 Klass 1 MIFO-modellen	14
2.1.1 Bäckhammars bruk	14
2.2 Klass 2 MIFO-modellen	14
2.2.1 Sannatippen	14
2.2.2 Björneborgs Jernverk	14
2.3 Klass 3 MIFO-modellen	15
2.3.1 Svanå	15
2.3.2 Dye	15
2.3.3 Skaphöjden	15
2.3.4 Gelleråsen	15
2.3.5 Bäckhammars bruk	16
2.4 Klass 4 MIFO-modellen	16
2.4.1 Östervik	16
2.4.2 Bäckhammars bruk	16
2.5 Branschklass 2 för förorenade områden	16
2.5.1 Tyskön	16
2.5.2 Adolfsberg	16
2.5.3 Strandmossen	16

3. Filipstad	18
3.1 Identifierade objekt enligt MIFO-modellen	18
3.1.1 Sven Pers- och Rundgruvorna	18
3.1.2 Liljendals gamla bytipp	18
3.1.3 Deponi, Oforsen Rämnen	18
3.1.4 Deponi, Långban	18
3.1.5 Depni, Nordmarkshyttan	18
3.1.6 Jonstorpstippen, Västra Filipstad 1:66	19
3.1.7 Deponi, Västervik	19
3.1.8 Deponi, Nykroppa, Mon	19
3.1.9 Deponi, Nykroppa, Herrhult	20
3.1.10 Deponi, Sutterhöjden	20
3.1.11 Gamla soptippen i Lesjöfors/Skrotupplag	20
3.1.12 Deponi, Kalhyttan	20
4. Degerfors	21
4.1 Riskklass 1	21
4.1.1 Långmossen	21
4.2 Riskklass 3	21
4.2.1 Råbäck 1	21
4.2.2 Råbäck 2	21
4.3 Riskklass 4	22
4.3.1 Kröken	22
4.3.2 Agen	22
4.3.3 Svartåttippen	22
5. Storfors	23
5.1 Klass 3 MIFO-modellen	23
5.1.1 Lundsberg, Matlången	23
5.2 Klass 4 MIFO-modellen	23
5.2.1 Alkvettern, Kyrksten	23
5.2.2 Alkvettern, Nybo	23
5.2.3 Bjurtjärn, Ladufallet	23
5.2.4 Kungsskogen	23
5.2.5 Storfors, Krogen	23
5.3 Deponier som saknas klassning	23
5.3.1 Abborrtjärn, hushållsavfallsdeponi	23

Inledning

I AÖW:s medlemskommuner finns ett antal nedlagda deponier. De kända tas upp i denna bilaga där varje kommun redovisas var för sig. För undersökning och riskbedömning av avslutade kommunala deponier ansvarar kommunen. I de fall deponier uppkommit i anslutning till industrier faller undersökningsansvaret ofta på företaget. Kommun eller länsstyrelse är tillsynsmyndighet.

En deponi ska risk-klassas enligt en metod för inventering av förorenade områden (MIFO). I den metoden vägs följande in:

- Föroreningsgradens farlighet (vad har slängts på deponin tidigare)
- Föroreningsnivå (hur stora mängder av de olika avfallsslagen finns på deponin)
- Spridningsförutsättningar (hur lätt kan föroreningar spridas via grundvatten, ytvatten och mark)
- Känslighet och skyddsvärde (vilken omgivning finns kring deponin och finns där något skyddsvärt i form av djur eller växtlighet)

Sammanvägningen av dessa faktorer resulterar i en riskklass 1–4 där klass ett är "Mycket stor risk" och klass fyra innebär "Liten risk". Metoden delas in i fas ett och fas två. Fas ett är en skrivbordsinventering och där ingår bedömning av befintlig information om deponin, platsbesök och intervjuer. Om en deponi placeras i riskklass ett eller två appliceras fas två för att ta prover och undersöka eventuella föroreningsnivåer och spridningen på plats. Det går inte att endast utgå från den preliminära riskklassningen när beslut tas om fas två ska appliceras eller inte. Här kan närhet till bebyggelse eller andra skyddsvärda miljöer vara avgörande. Vidare bör spridningsrisk, mängder och komplexitet vägas in i beslutet.

Deponiernas potentiella miljöpåverkan bedöms enligt:

- MIFO-klassning
- Riskklassning gjord av Länsstyrelsen Örebro år 1997
- Branschklass för förorenade områden
- Klassning enligt kartering av äldre avfallsupplag utförd av Degerfors miljö- och hälsoskyddsförvaltning 1985

1. Karlskoga

1.1 Klass 1 MIFO-modellen

1.1.1 Långsjön

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Sjö där tillståndsgiven dumpning av explosivämnesavfall har skett mellan åren 1954 och 1993 av AB Bofors och Saab Bofors AB (1991–1993). Följande har dumpats i sjön:

- 27 ton explosivämnen
- 10 ton övriga kemikalier
- 13 ton pyrotekniska varor
- 3 ton gastuber
- 524 ton ammunition
- 23 ton krut
- 268 ton skrot
- 3 ton läkemedel

Provtagning av sedimenten i sjön påvisar höga halter av bly.

Spridningsförutsättningarna är stora då Långsjön avvattnas till Älgsimmen. Kontroll av vattnet sker i sjöns till- och utlopp enligt ett kontrollprogram som Saab Bofors Test Center genomför. Akzo Nobel AB har utpekats som ansvarig för ytterligare undersökningar och eventuellt åtgärder. Undersökningar avseende föroreningar och arbete med att ta fram underlag för åtgärdsplan och eventuella åtgärder pågår.

1.2 Klass 2 MIFO-modellen

1.2.1 Höglundagruvan

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Gruvbrytning mellan 1858 och 1861. Deponering av oljor och emulsioner från Bofors- och Kilstaverken under 1950-talet och fram till 1965/66. Gruvan har delvis sanerats genom slamsugning 1983, rensning på fasta föremål 1990 och försök till in situ rening av gruvvattnet 1998. Vattnet i gruvan är fortsatt tydligt påverkat av oljeemulsioner, och är giftigt enligt microtox-tester. Det är oklart om spridning sker till yt- och grundvatten. Ansvarsutredning är gjord och Akzo Nobel AB är ansvarig för deponin. Undersökningar avseende föroreningar pågår.

1.2.2 Kilstatippen för hushållsavfall

Fastighet: Kilsta 3:137 och 3:206 (i huvudsak Kilsta 3:137)

Deponering av ungefär 40 000 kubikmeter hushållsavfall mellan åren 1938 och 1949.

Upplagets föroreningspotential är relativt hög, trots dess ålder. Lakvattenbildningen är normal och förutsättningarna för grundvattenpåverkan finns. Risk för spridning via grundvatten i moränlagret föreligger, även om huvuddelen av grundvattnet övergår till ytvatten inom kort avstånd från upplaget. Provtagningar visar att grundvattnet i

moränlagret i en provtagningspunkt kan vara påverkat av lakvatten. Lakvattnet bedöms påverka ytvattnet strax norr om upplaget. Detta ligger däremot innanför industriområdet "eget" vattensystem och påverkan från avfallsupplaget är svårt att skilja från annan påverkan. Objektet är riskklassat enligt VBB VIAK:s rapport (1998) "Påverkan på grund- och ytvatten från äldre avfallsupplag i Örebro län". En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms fortfarande tillhöra klass 2 ur risksynpunkt eftersom det finns risk för påverkan på råvattnet för kommunens dricksvattentäkt.

Planerade åtgärder: Ytterligare undersökningar av spridningsförutsättningarna till ytvattnet (Kilstabäcken).

1.2.3 Kilstaverken

Fastighet: Kilsta 3:206 och 3:208

Deponering av:

- Tegel
- Betong
- Jord och sten
- Slip-, bläster- och smidesstoft
- Intorkade färgrester
- Förpackningar
- Skrot
- Oljehaltigt slam

Under 2000 upphörde deponeringen av oljehaltigt slam och övrig deponering upphörde 2007.

Deponin för oljehaltigt slam på Kilsta 3:206 sluttäcktes 2007 enligt de krav som gäller för en deponi med farligt avfall. Kontrollprogram finns för uppföljning av eventuell spridning av föroreningar. Ansvarig för deponin är Bharat Forge Kilsta AB.

Deponierna på Kilsta 3:208 består dels av en skrot-, slagg- och rivningsavfallsdeponi där utvinning av metall har bedrivits (2007–2011), och dels av en deponi för metallhydroxidslam.

Sweco Viak har gjort geotekniska markundersökningar 1989 som visar att det inte finns någon risk för förorening av grundvatten, men däremot bedömde Sweco Viak att en viss spridning kunde ske till ytvattnet.

Laktester har gjorts på avfallet som ligger i deponierna under 2007 och 2008 genom provtagningar som myndighetsnämnden har gjort. Testerna visar att utlakningen från deponin med skrot, slagg, tegel med mera är så låg att deponin kan klassas som en deponi för inert avfall. Analyserna på metallhydroxidslammet visar att även dessa uppvisar inerta egenskaper vad gäller innehållet av tungmetaller, men att de däremot lakar mycket sulfat. Myndighetsnämnden har dock bedömt att en enklare täckning av avfallet är tillräcklig för att hindra erosion och spridning av avfallet. I dagsläget råder oklara ägarförhållanden för fastigheterna.

Under 2013 gjorde länsstyrelsen i Örebro län en MIFO-fas 1 inventering av fastigheterna och har utifrån den klassat området som helhet till riskklass 2.

1.2.4 Mörtvik

Fastighet: Karlsdal 2:1

Deponin ligger strax väster om Karlsdals samhälle, ca 300 meter väster om torpet Mörtvik vid vägen mot Fisklösen. Deponin användes från början av 1960-talet fram till dess att den kommunala hämtningen startade omkring 1970. På tippens deponerades hushålls- och grovavfall från Karlsdals samhälle. Tipparealen har uppskattats till ca 25 x 30 meter och deponeringshöjden till ungefär 4–5 meter. Främre delen av tippens är överväxt men vid tippfronten och i skogen runt om syns skrot, vitvaror, bilbatterier, fordon, med mera. Avfallsupplaget ligger på morän – torvmark i storblockig terräng. Avvattning sker via en bäck 0–3 meter från tippfronten. Bäckens mynnar i sjön Ljugaren som ingår i Kilsbergens sportfiskområde. Närmaste vattentäkt finns vid ett fritidshus (Mörtvik) ungefär 300 meter öster om tippens.

Deponin har undersökts av ABB Viak på 1990-talet med avseende på föroreningsspridning till ytvattnet, men eftersom ytvattnet ligger så nära och det bara har tagits ett prov skulle det vara positivt att ta ytterligare prov. Detta för att bekräfta att spridningen av föroreningar till ytvattnet är liten, särskilt som analysnoggrannheten på de tagna proven inte var tillräckligt hög för att kunna jämföra mot riktvärden. En MIFO-klassning gjordes under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 2 ur risksynpunkt, eftersom det finns risk för påverkan på ytvatten och att deponin är tämligen modern och därför kan förväntas ha en ganska hög föroreningspotential. Vidare finns ett stort behov att städa av deponin från skrot och skräp som djur och människor kan skada sig på och därefter ordna en tillräcklig täckning med massor över hela deponin.

Åtgärder: Avstädning och övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på ytvatten.

1.2.5 Villingsbergs skjutfält

Fastighet: Villingsberg 1:7

Deponeringsplats belägen inom Villingsbergs skjutfält ungefär 2,5 km norr om Villingsbergs samhälle och ungefär 500 meter sydöst om S. Gräddtjärn. Upplaget har troligtvis endast använts för grovavfall. Det är okänt vilken tidsperiod som platsen har använts för deponering. Tipparealen har uppskattats till ungefär 30 x 30 meter och deponeringshöjden till 3–4 meter. Tippens är idag övertäckt, endast vid tippfronten syns bilvrak och skrot. Avvattning sker genom en bäck vid tippfronten. Bäckens rinner till sjön St. Noren.

St. Noren används som råvattentäkt för försvarets anläggning i Villingsberg. Enligt uppgift ligger råvattenintaget i nordvästra delen av sjön.

MIFO-klassning gjordes under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 2 ur risksynpunkt, eftersom det finns risk för påverkan på ytvatten och råvattenintaget i St. Noren för försvarets anläggning i Villingsberg.

Åtgärder: Avstädning och övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på ytvatten.

1.3 Klass 3 MIFO-modellen

1.3.1 Boforsverken, deponi

Fastighet: Bofors 1:24

Deponering av:

- Slagg
- Gjutsand
- Slipspån
- Slipstoft
- Tegelskrot
- Skrot
- Svarvspån
- Glödskal
- Schaktmassor
- Med mera

Deponering har pågått fram till 1991, delvis i form av utfyllnad i sjön Möckeln (enligt en vattendom).

Deponeringen har skett i form av låg- och högtippar. Lågtipparna når upp till Möckelns medelvattennivå och består till största del av jord- och schaktmassor. Fram till 1976 pumpades dock fenolhaltig sand från gjuteriet ut till lågtippen. Mellan 1976 och 1980 deponerades fenolhaltig sand inom invallat område. På högtipparna deponerades fram till 1980 tegelskrot, ugnsslagg, slipspån, gjuterisand, glödskal och en viss del av oxidslammet från rökgasreningen i stålverket. Efter 1980 härrör avfallet endast från smedja, hårdverk och verkstäder.

Tidigare var objektet klassat till riskklass 2. 2007 bedömdes att den information som fanns om objektet inte var tillräcklig för att kalla det inventerat och riskklassat. Därför har riskklassen tagits bort tills kompletterande inventering genomförs. Saab Bofors Support AB har gjort en sammanställning, 2003-11-26, över de kunskaper som finns om industriområdet och de provtagningar och undersökningar som gjorts. Sammanställningen redovisar MIFO-klassning för ett antal "hot-spots" på området. Av dessa "hot-spots" klassas fem stycken som 3:or och fyra stycken som 4:or.

Under 2010/11 genomförde Sweco på uppdrag av Karlskoga kommun en markundersökning av deponin inför byggandet av en ny brandstation på området. Sweco bedömer att området inte är lämpligt för bostäder där människor uppehåller sig dygnet runt och där man ska kunna odla och äta sina egna grönsaker utan någon förhöjd risk. Området går däremot att använda för verksamheter. Det är en fördel om marken hårdgörs, exempelvis genom asfaltering eftersom urlakningen av metaller då minskar. Redan idag bedöms dock urlakningen vara låg.

1.3.2 Karlsdal

Fastighet: Karlsdal 2:1

Deponi för avfall från Karlsdals samhälle under 1950-talet, inklusive hushållsavfall. Deponering av grovavfall och trädgårdsavfall sker fortfarande i mindre omfattning. Tipparealen har uppskattats till 25 x 10 meter. Undersökningar utförda av VBB VIAK på 1990-talet visar på att föroreningspotentialen är låg, medan risken för lakvattenbildning och grundvattenpåverkan är hög. Risk för spridning föreligger via grundvatten. Privata vattentäkter finns i omgivningen, dock i lägen som högst sannolikt ligger uppströms upplaget. Borrning visar att grövre isälvsmaterial saknas, samtidigt som grundvattenprov inte visar någon förhöjning av lakvattenindikerande parametrar.

MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt, eftersom deponin troligtvis är tämligen liten volymmässigt sett (ungefär 1 500 kubikmeter) vilket gör att den inte har särskilt stor potential att förorena omgivningen. Inga dricksvattentäkter finns nedströms deponi, men däremot ungefär 140 meter uppströms. Provtagning har gjorts i denna brunn (bergborrad 80–90 meter djup) 1992 och ingen påverkan från deponin kunde då ses på vattnet.

1.3.3 Lomtjärn

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Ammunition dumpad till och med 1958 i en mindre tjärn omgiven av en skyddsvärd mosse. Enligt MIFO fas 2 undersökningar finns ungefär 2 ton koppar och mässing, 5 ton sprängämnen och 100 kg kvicksilver i sjön. Kviksilvernivåerna är mycket höga i sedimenten i sjön. Spridningsförutsättningarna är små från sedimenten i sjön. Undersökning av spridningsförutsättningarna har gjorts under 2010/11 av Wiker AB som är markägare.

Inga åtgärder bedöms förnärvarande behöva vidtas eftersom spridningen av förorening är liten och sjön inte är tillgänglig för allmänheten då den ligger på avlyst område inne på Bofors skjutfält.

1.3.4 Mon

Fastighet: Valåsen 2:1

Deponi mellan Valåsen och sjön Tolen som ligger på myrmark i norra delen av sjön Angsjön. Deponin har använts fram till början av 1970-talet. Avfall som tippats ska utgöras av grovavfall. Deponin är troligtvis tämligen liten, sett till volym (ungefär 2 000 kubikmeter). Det går inte att se att det är en deponi eftersom den är väl övertäckt. I ytterkant syns grus och asfalt som troligen används för att täcka deponin. I övrigt ligger området i samma nivå som omgivande mark och inget avfall sticker upp. Den lilla vegetationen som finns är inte annorlunda på deponiområdet än vid sidan av. Eventuellt lakvatten har goda förutsättningar att spridas till närliggande mosse och sjö som är naturreservat. Det är dock inte troligt att föroreningsmängderna är stora. Troligtvis finns endast en enskild dricksvattentäkt i närheten, 140 meter uppströms (sydost om deponin). Ingen provtagning är gjord.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt då det finns viss osäkerhet om vad och hur mycket som har deponerats, och om spridning trots allt sker till ytvattnet.

1.3.5 Risgripen

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Under 1960-talet dumpade AB Bofors 414 fat i tjärnen. Faten innehöll huvudsakligen nitrotolueendrank. Under samma tid utfördes även granatexplosioner i tjärnen, vilket troligtvis har dödat ett eventuellt fiskbestånd. Växtplanktonanalyser utförda 1979 visar på ett eutrofierat planktonsamhälle. Dranken som deponerades är kväverik och har troligen gödlat tjärnen. Effekterna från dumpningen kommer fortgå under lång tid eftersom nitrotoluen inte är särskilt vattenlösligt. Tjärnen saknar naturligt avlopp och vattnet avleds diffust till omgivande myrmark söder om sjön. Myrmarken i sin tur dräneras till Tuvvtjärnsbäcken som mynnar i Långsjön.

Provtagning på sedimenten i tjärnen visar på höga halter av koppar, kvicksilver och bly. Spridningsförutsättningarna är måttliga till höga och recipienten bedöms inte vara bevaransvärd.

1.3.6 Smedstorp, Villingsberg

Fastighet: Villingsberg 1:7

Deponering inom Villingsbergs skjutfält, strax öster om skogsvägen mellan Smedstorp och västra Villingsberg. Tippen användes för grovavfall på 1950-talet. Tipparareal har uppskattats till ungefär 50 x 50 meter. Tippen är övertäckt, men en del skrot finns i anslutning till tippfronten, och detta bör städas bort för att inte djur och människor ska skada sig på det. Tippen ligger på morän och spridningen av föroreningar till grundvattnet bedöms därför som måttlig till låg. Inga diken eller bäckar finns i anslutning till deponin, varför spridningsrisk via ytvatten bedöms som låg. Närmaste vattentäkt finns i Villingsbergs samhälle.

MIFO-klassning av deponin har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på osäkerhet över vad som ligger i deponin, samt avsaknad av spridningsvägar. Området är tillgängligt för allmänheten.

Åtgärder: Städning utförd i början av 2020.

1.3.7 Timsåsen

Fastighet: Karls Åby 2:2

Kommunal deponi som var i drift under åren 1930–38. Även slakteriavfall från ett närbeläget slakteri har deponerats på platsen. Deponin ligger på en grusås ungefär 2 km norr om Karlskoga centrum, strax söder om grustakten vid Timsåsarna. Tipparealen har uppskattats till ungefär 100 x 100 meter och deponeringshöjden till ungefär 6–7 meter. Efter avslutandet har sten och schaktmassor fyllts på över deponeringsplatsen. I dag är tippen överväxt med gräs och sly. Området ligger inom det inre skyddsområdet för kommunens vattentäkt.

VBB Viak har 1998 gjort undersökningar av deponin samt riskbedömt den till en 4:a. Riskbedömningen grundar sig på att området underlagras av lera och inte genomsläppliga jordar. Spridningen av lakvatten till åsen bedöms som mycket liten. Grundvattenströmningen från deponin är riktad mot Timsälven. Provtagning på grundvattnet vid deponin visar på höga halter närsalter och organiskt material, men låga halter av metaller.

En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på att deponin ligger inom skyddsområde för kommunens dricksvattentäkt.

1.3.8 Öfalla

Fastighet: Granbergsdal 2:7

Upplag för avfall från Öfalla samhälle under 1950-70-talen, fram till dess att kommunal avfallsinsamling inleddes. Upplagsmassorna utgörs av hushålls- och grovavfall med mera. Vid upplaget har också avloppsslam deponerats.

Upplagets föroreningspotential är låg till mycket låg. Risken för lakvattenbildning är normal, medan risken för grundvattenpåverkan och vidare spridning bedöms vara hög. Grundvattenförhållandena är osäkra och avstånd till privata vattentäkter relativt stor. Borrning visar att jordlagren mot djupet, förutom sand även innehåller silt, samtidigt som djupet till grundvattenytan är mycket stort - över 10 meter. Grundvattenprover från grundvattenrör nära deponin visar på svag indikation från lakvatten (VBB VIAK, Påverkan på grund- och ytvatten från äldre avfallsupplag i Örebro län).

En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på att det finns stora osäkerheter om vad som har deponerats, hur mycket som har deponerats, om spridning trots allt sker via grundvattnet och att bostäderna i området har egna brunnar. Endast ett provresultat bedöms vara för lite underlag för att utesluta påverkan på grundvattnet.

Åtgärder: Övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på grundvatten för att eventuellt helt kunna utesluta skadlig påverkan.

1.4 Klass 4 MIFO-modellen

1.4.1 Drottningvägen – Hallänningsgatan

Fastighet: Bregården 2:31, Dovhjorten 1

Deponin ligger i norra hörnet av Drottningvägen – Hallänningsgatan och var i drift 1940–1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 20 x 25 meter och deponeringshöjden till ungefär 2 meter. Området utgörs idag av grönyta och vägbana. Deponin syns inte i terräng eller växtlighet.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög.

1.4.2 Folkets Parks parkering

Fastighet: Bregården 2:31

Deponeringsplatsen utgörs idag av en asfalterad parkeringsplats utanför tidigare folkets park. Deponin var i drift 1940–1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 30 x 60 meter. Smärre sprickor och sättningar kan observeras i parkeringsytan.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög. Området utgörs dessutom av en asfalterad yta, vilket innebär att ett naturligt ekosystem saknas.

1.4.3 Hemsjön

Fastighet: Bofors skjutfält 4:4

Obekräftade uppgifter om att dumpning av olika kemikalier så som oljeemulsioner ska ha skett i sjön under 1950- och 60-talet. Verksamhetsutövare AB Bofors.

Provtagning har gjorts på sediment i sjön varvid låga till måttliga halter av tungmetaller har hittats.

1.4.4 Norråsvägen

Fastighet: Bregården 2:31

Deponin ligger i hörnet Norråsvägen - Övre Rävåsgatan och avvecklades 1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 40 x 50 meter och deponeringshöjden till ungefär 7–8 meter. Inga spår syns av deponin då området idag utgörs av en obebyggd grässlätt.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög.

1.5 Preliminär riskklass 3, Länsstyrelsens riskklassning 1997

1.5.1 Noravägen – Södra Bråten

Fastighet: Bofors 1:3

Deponeringsplatsen ligger ungefär 500 meter nordväst om järnvägsviadukten vid Noravägen. Deponin användes under 1930- och 40-talet av AB Bofors för grovavfall (inte miljöfarligt avfall). Deponin har uppskattats till ungefär 15 x 15 meter och deponeringshöjden till ungefär 3 meter. Idag utgörs tippen av en delvis överväxt tippyta. Platsen används dock idag, troligen av allmänheten, för enstaka tippningar av grovavfall. Vid tippfronten syns tunnor och byggavfall. Upplaget ligger på morän. Deponin avvattnas genom ett kärr nedanför tippfronten. Inga grundvattentäkter finns i området.

Deponin är ännu ej undersökt eller riskklassad enligt MIFO.

1.6 Deponier som saknar klassning

1.6.1 Cambrex deponi

Fastighet: Bofors 1:5

Deponering främst av slam från reningsverket på Björkborn, men inom deponin finns även en äldre del där farligt avfall kan ha deponerats. Deponin är inte inventerad eller riskklassad enligt MIFO-metodiken. Sluttäckning av deponin pågår.

2. Kristinehamn

Det material som legat till grund för nedanstående bedömningar är Länsstyrelsen i Värmlands kartering av äldre avfallsupplag, rapport från 1984, samt MIFO-inventering utförd på fyra av nedanstående deponier av miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen år 2010.

För de nedlagda deponier där kommunen varit verksamhetsutövare framgår också vidtagna respektive planerade åtgärder.

2.1 Klass 1 MIFO-modellen

2.1.1 Bäckhammars bruk

Fastighet: Persbol 1:51

Deponering av:

- Barkavfall
- Kalkgrus
- Grönlutslam
- Mesa
- Aska
- Annat industriavfall

Påbörjad deponering 1978. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB. Deponin är under sluttäckning.

2.2 Klass 2 MIFO-modellen

2.2.1 Sannatippen

Fastighet: Presterud 1:2

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Industriavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Deponering har pågått fram till 1969. Deponin är sluttäckt och området är omvandlat till sportfält med främst fotbollsplaner. Inga ytterligare åtgärder är planerade och riskklassningen kan sannolikt sänkas.

2.2.2 Björneborgs Jernverk

Fastighet: Charleville 3:2

Deponering av:

- Gjuterisand
- Skrubberslam
- Slagg
- Sot

- Tegel
- Schaktmassor
- Avfall från rökgasrening

Utpekad verksamhetsutövare är Scana Steel Björneborg AB.

2.3 Klass 3 MIFO-modellen

2.3.1 Svanå

Fastighet: Visnums-Skogen 1:73

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Byggnads- och industriavfall
- Avloppsslam

Deponin är sluttäckt och inga ytterligare åtgärder planeras. Har efter provtagningar och undersökningar sänkts från riskklass 2 till riskklass 3. Analyser av mark samt grund- och ytvatten visade inte på några förhöjda halter utanför deponiområdet.

2.3.2 Dye

Fastighet: Skäringsbol 1:21

Deponering av:

- Byggnadsavfall
- Schaktmassor
- Trädgårdsavfall

Deponering mellan 1970 och 1975, främst avsett för företags byggnadsavfall och schaktmassor. Har senare även använts för tippning av trädgårdsavfall och annat icke farligt avfall. Tippade massor i form av trädgårdsavfall och icke farligt avfall från senare år har tagits bort. Förutom tillsyn på deponin finns inga ytterligare åtgärder planerade.

2.3.3 Skaphöjden

Fastighet: Östervik 1:13

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Utpekade verksamhetsutövare är Billerud AB, Stora Kopparbergs Bergslags AB samt LBC Logistik. Deponering pågick mellan 1970 och 1976. Deponin är jordtäckt och ingen ytterligare undersökning anses nödvändig.

2.3.4 Gelleråsen

Fastighet: Vassgård 1:13

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Verksamhetsutövare är ej utpekad. Deponering pågick mellan 1975 och 1985. Deponin är jordtäckt och ingen ytterligare undersökning anses nödvändig.

2.3.5 Bäckhammars bruk

Fastighet: Jonsbol 1:12 och 1:14

Deponering av:

- Grönlutslam
- Barkavfall
- Icke farligt avfall

Deponering pågick mellan 1958 och 1978. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB.

2.4 Klass 4 MIFO-modellen

2.4.1 Östervik

Fastighet: Motorp 1:4

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Verksamhetsutövare är ej utpekad. Deponering pågick under ett års tid vid 1970. Deponin är jordtäckt och inga ytterligare undersökningar anses nödvändiga.

2.4.2 Bäckhammars bruk

Fastighet: Blaxmo 1:6

Deponering av sedimentslam. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB. Deponering pågick mellan 1974 och 1976.

2.5 Branschklass 2 för förorenade områden

2.5.1 Tyskön

Fastighet: Tyskön 1:3

Deponering av muddermassor. Identifiering av deponin är genomförd, och inventering samt utredning av eventuella åtgärdsbehov pågår. Riskklass kan komma att ändras efter genomförd utredning.

2.5.2 Adolfsberg

Fastighet: Sälgen 3

Deponi med oklart innehåll. Enligt muntlig uppgift ska en deponi ha funnits i området fram till mitten av 1940-talet, men ytterligare information saknas. Inventering samt utredning av eventuella åtgärdsbehov pågår. Riskklass kan komma att ändras efter genomförd utredning.

2.5.3 Strandmossen

Fastighet: Strand 1:64

Deponering av:

- Hushållsavfall

- Industriavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Deponering mellan 1976 och 2008. En plan för sluttäckning är framtagen och sluttäckning pågår enligt planen.

3. Filipstad

Deponierna nedan har identifierats enligt MIFO-modellen och samtliga deponier har angetts till branschklass 2. Inventeringen är ej påbörjad och således har deponierna inte delats in i riskklasser.

3.1 Identifierade objekt enligt MIFO-modellen

3.1.1 Sven Pers- och Rundgruvorna

Fastighet: Yngshyttan 1:207, Yngshyttan 1:219

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

Platsen verkar ha använts som upplag vid drift av järnmalmsgruvor. Enligt uppgift i Fornminnesregistret finns soptipp vid två av gruvhålen.

3.1.2 Liljendals gamla bytipp

Fastighet: Liljendal 4:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

Gammal kommunal avfallsdeponi, tid för drift är oklar. Deponin innehåller bl a djurkadaver och gamla kylskåp. Tippen ligger nära vattendraget och anges till riskgrupp 3 i identifieringen.

Identifiering genomförd 2002.

3.1.3 Deponi, Oforsen Rämnen

Fastighet: Rämnen 1:127

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, deponering av avloppsslam, branschklass 2

Deponering av avloppsslam mellan 1975 och ca 1980.

Identifiering genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.4 Deponi, Långban

Fastighet: Långbanshyttan 1:188

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

På platsen deponerades avloppsslam från 1965 till 1975.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.5 Depni, Nordmarkshyttan

Fastighet: Nordmarkshyttan 4:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

Platsen har använts till deponering av avloppsslam. Efter avdunstning och infiltration av slamvatten skulle det torra slammet uppschaktas och spridas på åker mark.

Driftstart anges till 1975 och driftslut är oklart.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.6 Jonstorpstippen, Västra Filipstad 1:66

Fastighet: Västra Filipstad 1:66

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branchklass 2

Kommunal avfallsdeponi med driftslut på 1950-60-talet. Deponering av hushållsavfall, industriavfall samt bygg- och rivningsavfall har skett på platsen. Eventuellt även miljöfarligt avfall. Tippen (Jonstorpstippen) var huvudtipp för Filipstads kommun innan sammanslagningen. Därefter blev Västervik "kommuntipp".

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.7 Deponi, Västervik

Fastighet: Västra Filipstad 1:81

2024 - Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

Platsen har använts till deponering av hushållsavfall, affärs- och kontorsavfall, bygg- och rivningsavfall, industriavfall samt avloppsslam.

Driftslut 1975-1980.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2011.

År 2020 genomförde kommunen en undersökning av vatten och sediment på platen som visade att påverkan avseende miljögifter utifrån genomförda analyser av olja, BTEX, PAH och metaller visar generellt på en låg föroreningsnivå.

3.1.8 Deponi, Nykroppa, Mon

Fastighet: Hornkullens Gruvallmänning 1:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

Deponering av jordmassor. Oklart om det är industrideponi eller en kommunal deponi. I identifieringen anges att det läckte lakvatten men eftersom tippen sluttar ut i en myr gjordes en bedömning/klassning av Naturvårdsverket att risken är mindre och tippen hamnade i riskgrupp 4.

Driftstart anges till 1977 och driftslut är oklart.

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.9 Deponi, Nykroppa, Herrhult

Fastighet: Herrhult 1:1; Nykroppa 3:50

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

På platsen har hushållsavfall, bygg- och rivningsavfall, affärs- och kontorsavfall, industriavfall samt avloppsslam deponerats. Deponin var i drift åtminstone från 1950-talet, eventuellt tidigare fram till 1972. Från om med 1972 fungerade den gamla soptippen som upplag för sand och grus under en tid.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2008 och 2013.

3.1.10 Deponi, Sutterhöjden

Fastighet: Gräshöjden 1:5

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2

På platsen deponerades kommunalt hushållsavfall från Sutterhöjdens samhälle före den kommunala insamlingen startade. Driftstart är okänt och driftstopp anges till 1980 ev 1970.

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.11 Gamla soptippen i Lesjöfors/Skrotupplag

Fastighet: Lesjöfors 7: 3

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall

Platsen verkar ha används som bytipp fram till 1972. På gamla soptippen har affärs- och kontorsavfall, hushållsavfall, bygg- och rivningsavfall, avloppsslam och ev miljöfarligt avfall deponerats. Under 1978 användes platsen som bilskrot.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2010 och 2011.

3.1.12 Deponi, Kalhyttan

Fastighet: Kalhyttan 1:74

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall

På platsen verkar inerta massor, plåt och byggavfall ha deponerats fram till 1985 av verksamhet.

Identifiering genomförd 2002 och reviderad 2014

4. Degerfors

De nedlagda deponierna i Degerfors kommun inventerades och riskklassades 1985, med vissa uppdateringar under 1992, 1993 och 1998. Bedömningen har gjorts av Degerfors miljö- och hälsoskyddsförvaltning samt två konsultbolag. Riskklassningen skedde enligt nedan:

- Riskklass 1: Mycket stor risk – Åtgärder krävs
- Riskklass 2: Stor risk – Provtagningar och undersökningar behövs som grund för eventuella åtgärder
- Riskklass 3: Måttlig risk – Deponi där relativt enkla åtgärder kan behövas
- Riskklass 4: Låg risk – Särskilda miljöskyddsåtgärder bedöms inte nödvändiga

4.1 Riskklass 1

4.1.1 Långmossen

Fastighet: Sävsjön 1:14

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Byggavfall
- Schaktmassor
- Hydroxidslam

Deponering pågick mellan 1965 och 1982. Det förekommer inte bebyggelse eller vattentäkter runt deponin. Kartläggning av spridningsrisk och jordlagrens vattenförande förmåga har genomförts. Det har också genomförts utredningar angående yt- och grundvattenpåverkan varpå det har tagits framåtgärdsförslag. Det har vidtagits en rad efterbehandlingsåtgärder för att begränsa lakvattenpåverkan.

4.2 Riskklass 3

4.2.1 Råbäck 1

Fastighet: Strömsnäs 2:1

Deponering av:

- Byggavfall
- Ris
- Schaktmassor

Deponering pågick under 1960- och 1970-talen. Huvudman för deponin var Degerfors Järnverk. Deponin bör avstädas och täckas, varefter den bedöms kunna placeras i riskklass 4.

4.2.2 Råbäck 2

Fastighet: Strömsnäs 2:1

Deponering av:

- Byggavfall
- Ris
- Schaktmassor

Deponering pågick under 1960- och 1970-talen. Huvudman för deponin var Degerfors Järnverk. Deponin bör avstädas och täckas, varefter den bedöms kunna placeras i riskklass 4.

4.3 Riskklass 4

4.3.1 Kröken

Fastighet: Bottsbol 1:769

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mindre mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1955 och 1965. Undersökningar har visat att lakvattenpåverkan endast kan påvisas vid deponin, vilket föranleder att spridningen är liten. Deponin bedöms behövas sluttäckas samt modelleras topografiskt för att underlätta ytavrinning och etablera vegetation. I samband med vegetationsetablering får avloppsslam från Degerfors avloppsreningsverk nyttjas som näringssubstrat. Sedan några år bedriver Degerfors Rid- och körsällskap aktiviteter i anslutning till deponin.

4.3.2 Agen

Fastighet: Agen 1:11

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mycket små mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1940 och 1955. Deponin ligger numera i tätbebyggelse och det syns inte några spår efter den. Det befaras inte någon hälso- eller miljöpåverkan.

4.3.3 Svartåtippen

Fastighet: Svartå 1:76

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mindre mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1952 och 1981. Det förekommer inte bebyggelse eller vattentäkt runt deponin. Deponin tillhörde först riskklass 2 men efter nya undersökningar 1992 beslutades riskklass 4.

5. Storfors

5.1 Klass 3 MIFO-modellen

5.1.1 Lundsberg, Matlången

Fastighet: Matlången 1:3

Deponering av ungefär 100 ton oljeförorenad jord. Deponeringen upphörde vid mitten av 1970-talet. Området har därefter utvecklats till en vildtipp för grovsopor.

5.2 Klass 4 MIFO-modellen

5.2.1 Alkvettern, Kyrksten

Deponering av grovavfall i anslutning till Kyrkstens samhälle. Deponin avvecklades 1970.

5.2.2 Alkvettern, Nybo

Deponering av bark- och träavfall. Placerad på en industritomt precis intill sjön Alkvettern. Deponin avvecklades 1965.

5.2.3 Bjurtjärn, Ladufallet

Deponering av grovavfall. Deponin avvecklades 1975.

5.2.4 Kungsskogen

Deponering av grovavfall. Deponin avvecklades 1991.

5.2.5 Storfors, Krogen

Fastighet: Storfors 1:10

Deponering av hushållsavfall och industriavfall. Deponin avvecklades 1973.

5.3 Deponier som saknas klassning

5.3.1 Abborrtjärn, hushållsavfallsdeponi

Fastighet: Abborrtjärn 1:1

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Industriavfall
- Byggavfall

Kommunal deponi som var i bruk mellan 1973 och 1993 och tog emot ungefär 2000 ton avfall per år. Deponin är sluttäckt.